

Jaarverslaggeving over 2014

Stichting Internet Domeinregistratie Nederland

Statutaire vestigingsplaats: Arnhem

Feitelijk adres en vestigingsplaats: Meander 501, Arnhem

INHOUDSOPGAVE

Directieverslag	5
Jaarrekening over 2014	21
Balans per 31 december 2014 (voor winstbestemming).....	22
Winst-en-verliesrekening over 2014.....	24
Kasstroomoverzicht over 2014.....	25
Algemene toelichting.....	27
Grondslagen voor waardering van activa en passiva.....	28
Grondslagen voor bepaling van het resultaat.....	30
Toelichting op de balans.....	32
Toelichting op de winst- en verliesrekening	40
Overige gegevens	45
Statutaire regeling winstbestemming.....	46
Voorstel winstbestemming.....	46
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	47

Directieverslag

.NL

Toonaangevend ondanks afnemende groei

Ook in 2014 werkten we hard aan de veiligheid van het domein en een betere dienstverlening aan onze registrars. De afnemende groei van het .nl-domein zette voort.

Verdere afname van de groei

Na jaren van lineaire groei zien we al sinds 2011 dat de groei van het aantal .nl-domeinnamen afneemt. In 2014 groeide de .nl-zone met 2,7% tot 5.531.186 .nl-domeinnamen. In 2013 was deze groei nog 5,3%. Deze afnemende groei zien we ook bij vergelijkbare landendomeinen in Europa. Over het algemeen lieten deze zelfs een zwakkere groei zien. Zo groeide het Duitse landendomein .de in 2014 met slechts 1,1%. Wereldwijd zijn de introductie van nieuwe gTLD's, de opkomende economieën en de gratis .tk-domeinnamen de belangrijkste drijvers achter de groei van het totale aantal domeinnamen.

Meer opheffingen, iets minder nieuwe registraties

De afnemende groei kwam vooral doordat het aantal opheffingen steeg. Tegelijk daalde het aantal nieuwe registraties licht. In 2014 werden 9% meer .nl-domeinnamen opgeheven. Er werden bijna 900.000 nieuwe .nl-domeinnamen geregistreerd, een beperkte afname ten opzichte van 2013. Ondanks de afname blijft de interesse in .nl-domeinnamen groot en de positie van .nl sterk. Vooral starters en bedrijven die zich op e-commerce richten, hebben een sterke voorkeur voor .nl.

.nl blijft de grootste in Nederland

Het marktaandeel van .nl in Nederland is al jaren stabiel. Ook in 2014 bleef het de grootste en meest populaire extensie in Nederland. De grootste 'concurrenten', .com en .eu, zagen hun aandeel in 2014 licht dalen. De nieuwe gTLD's hebben tot nu toe een verwaarloosbaar aandeel op de Nederlandse domeinnamenmarkt.

.nl wereldwijd grootste op het gebied van DNSSEC

Het aantal met DNSSEC beveiligde .nl-domeinnamen is in 2014 flink gegroeid. Aan het eind van het jaar waren 2.251.993 .nl-domeinnamen gesigineerd met DNSSEC, meer dan 40% van alle .nl-domeinnamen. Dit is een stijging van ruim 34% in vergelijking met 2013. Daarmee is het .nl-domein in aantallen en in percentage gesigineerde domeinnamen wereldwijd de grootste. De groei is vooral te danken aan onze actieve ondersteuning van onze registrars bij de implementatie van DNSSEC.

Onderzoek naar positionering en dienstverlening .nl

In 2014 deden wij een eigen onderzoek en participeerden we in een onderzoek van de Domain Name Association naar de positionering van internetdomeinen. Het onderzoek was baanbrekend, omdat het de eerste keer was dat we samen met onze registrars marktonderzoek uitvoerden. Dit waren de belangrijkste resultaten uit deze onderzoeken:

- De perceptie van een extensie is afhankelijk van de context. Zo accepteren Nederlanders een .com-domeinnaam eerder bij een site voor een reisorganisatie dan voor een webwinkel.
- Het imago van .nl is in Nederland zeer goed. Veel van de waarde van het domein zit in de veiligheidsperceptie; .nl wordt gezien als zeer veilig.
- Nieuwe extensies worden gemakkelijker geaccepteerd dan verwacht, maar wanneer het gaat om gevoelige zaken als online betalen blijven Nederlandse internetgebruikers trouw aan bestaande domeinen als .nl.

De dienstverlening rond .nl wordt door houders zeer goed gewaardeerd. Klanten beoordeelden alle deelnemende registrars positief.

Notice-and-Take-Down-regeling

We ontvingen in 2014 achttien verzoeken onder de Notice-and-Take-Down-procedure. In geen van deze gevallen is een domeinnaam buiten gebruik gesteld. Dit kwam bijvoorbeeld doordat een andere partij in de keten actie ondernam of er geen sprake was van onmiskenbaar onrechtmatige of strafbare inhoud. In een dergelijke situatie gaan we niet over tot de verregaande maatregel van buitengebruikstelling van de domeinnaam.

College voor Klachten en Beroep

Het College voor Klachten en Beroep voor .nl-domeinnamen (CvKB) is een onafhankelijk college waar registrars en houders van een .nl-domeinnaam in beroep kunnen gaan tegen bepaalde beslissingen van SIDN. Onder voorzitterschap van Ary-Jan van der Meer behandelt het CvKB daarnaast ook klachten over domeinnaamregistraties die in strijd zijn met de openbare orde of de goede zeden. In 2014 ontving het college geen klachten.

Wel ontving het twee beroepen. Beide zaken leidden niet tot een inhoudelijke beoordeling, omdat de indieners ze voor die tijd introkken.

Geschillenregeling voor .nl-domeinnamen

Onder de Geschillenregeling voor .nl-domeinnamen zijn in 2014 60 zaken gestart bij het [WIPO](#) Arbitration and Mediation Center. In 19 zaken kwam het tot een uitspraak, 3 zaken lopen nog en de overige zaken zijn voor de uitspraak beëindigd, waarvan 13 door succesvolle mediation van SIDN. Andere zaken werden vroegtijdig beëindigd, bijvoorbeeld omdat de eisende partij de zaak introk of omdat partijen onderling schikten. In totaal behandelde onze mediator in 2014 34 zaken. Uitspraken van WIPO en andere domeinnaamjurisprudentie zijn terug te lezen op [domjur.nl](#), een initiatief van SIDN en Tilburg University.

SIDN is IPv6-ready

In 2014 maakten we onze volledige externe dienstverlening gereed voor IPv6. Onze website was dit al langer. Maar nu zijn alle systemen die extern toegankelijk zijn, waaronder ons DRS en de Whois, met de nieuwe ip-standaard te bezoeken. Hiermee vervullen we een voorbeeldfunctie. De implementatie van IPv6 in Nederland gaat langzaam en wij willen de adoptie van het nieuwe protocol graag stimuleren.

Abuse204.nl

In november startten we met Abuse204.nl, een geautomatiseerde waarschuwingsservice die een registrar informeert over phishing- en malware-activiteiten binnen zijn .nl-domeinnamenportfolio. Het doel van deze dienst is de uptime van phishing sites terug te dringen.

Goede beschikbaarheid en service

Het verder terugdringen van downtime van het domeinnaamregistratiesysteem (DRS) als gevolg van onderhoud of storingen, is al jaren een wens van onze registrars. In 2014 ontwikkelden we een methode waarmee we de meeste nieuwe DRS-versies zonder downtime kunnen invoeren. De totale hoeveelheid downtime is hierdoor aanzienlijk verminderd.

De beschikbaarheid van de resolving was in 2014, net zoals alle jaren daarvoor, 100%.

Meer keuze in domeinnaamabonnementen voor registrars

In 2014 voerden we verschillende wijzigingen door in ons prijs- en facturatiebeleid. Sinds 1 januari kunnen registrars kiezen voor verschillende abonnementsperioden: een maand-, driemaands- of jaartermijn. De maandstermijn biedt veel flexibiliteit, de langere termijnen prijsvoordeel. De nieuwe abonnementsstructuur is ingegeven door marktbehoeften en de Wet van Dam, die sinds 2012 van kracht is. Het nieuwe beleid kwam tot stand in nauwe samenwerking met de Vereniging van Registrars. Verder stapten we in 2014 over van kwartaalfacturatie naar maandfacturatie.

Samenwerking met VvR

Sinds 2011 behartigt de Vereniging van Registrars de belangen van .nl-registrars richting SIDN. De samenwerking had in de eerste jaren wisselend succes, maar heeft zijn meerwaarde ondertussen duidelijk bewezen. De registrars zijn onze schakel met de markt en ze behoren tot onze belangrijkste stakeholders. Ook in 2014 overlegden we regelmatig met het bestuur van de VvR en we werkten op veel dossiers nauw met de vereniging samen. Belangrijke dossiers waren het loyaliteitsprogramma, Europese btw-wetgeving, het accesmanagement van SIDN, het quarantaineproces en de Whois. In mei sloten we een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de VvR. Deze overeenkomst geldt voor een periode van drie jaar. Wij dekten met een financiële bijdrage alle kosten van de VvR in 2014.

Goede klantrelatie

We hechten veel waarde aan een goede relatie met de .nl-registrars. Verschillende activiteiten droegen in 2014 bij aan die relatie. Zo boden we .nl-registrars een reisarrangement naar ICANN Londen, waarvan 25 registrars gebruikmaakten. In november volgden zo'n 130 registrars het inhoudelijk aantrekkelijke programma tijdens onze jaarlijkse relatiedag. In juli organiseerden we onze jaarlijkse SIDN BBQ, een gezellige bijeenkomst waar registrars elkaar in een informele setting ontmoeten. Het tafelvoetbaltoernooi op die dag is een begrip geworden.

Registrars: hoogste tevredenheidsscore ooit

Jaarlijks doen we onderzoek naar de tevredenheid van onze klanten, de Registrar Tevredenheidsmonitor. Uit het onderzoek over 2014 kwam de hoogste score ooit, een 7,9. Maar liefst 70% van de registrars waardeerden onze dienstverlening met een 8,0 of hoger. Registrars waren vooral te spreken over de support. Ze staan open voor samenwerking met SIDN en hebben waardering voor onze rol als expertpartner.

VOORUITBLIK

De omvang van het .nl-domein consolideert. We verwachten voor 2015 een minimale groei. Waar registrars zich in het verleden concentreerden op groei van het aantal geregistreerde domeinnamen, zal komende jaren de nadruk liggen op het bieden van meerwaarde voor houders van .nl-domeinnamen. Wij willen de registrars hierbij steunen. Een van de middelen die we daarbij inzetten, is een loyaliteitsprogramma gericht op een stabiele, betrouwbare en veilige .nl-zone. Dit programma moedigt registrars met een financiële incentive aan om te investeren in het .nl-domein. Het programma richt zich op vier doelstellingen:

- Actief gebruik van .nl-domeinnamen door klanten
- Ontwikkeling (stabiel portfolio, weinig opheffingen)
- Hoge kwaliteit Whois (correcte domeinnaamgegevens)
- Veiligheid .nl-domein (goed werkend DNS)

De exacte criteria voor het loyaliteitsprogramma zijn nog in ontwikkeling. We stemmen deze af met de Vereniging van Registrars.

OVERIGE DIENSTEN

Door de verbreding van onze activiteiten willen we de continuïteit van de organisatie waarborgen en onze toegevoegde waarde voor de Nederlandse internetgemeenschap vergroten. In 2014 groeide het belang van nieuwe diensten voor SIDN.

Registry-serviceprovider voor .aw

Het Arubaanse topleveldomein .aw werd in 1995 geïntroduceerd. De laatste jaren neemt de vraag naar .aw-domeinnamen toe. Om hier een antwoord op te kunnen geven, sloot SETAR, de lokale telecomoperator en registry voor .aw, een samenwerkingsovereenkomst met ons. Daarmee werden we de registry-serviceprovider voor het Arubaanse topleveldomein.

Op 1 maart 2014 leverden we het nieuwe registratiesysteem met aanverwante systemen, zoals een Whois, en een uitbreiding op de DNS-infrastructuur van SETAR op. We hebben alle bestaande .aw-domeinnamen naar het nieuwe registratiesysteem gemigreerd. Elke twee uur genereren we vanuit het registratiesysteem een nieuwe zonefile die we publiceren op de vernieuwde DNS-infrastructuur. De overeenkomst geldt in eerste instantie voor vijf jaar.

Klaar voor .amsterdam

In 2012 ondersteunden we de aanvraag voor het .amsterdam-toplevel domein. Zodra .amsterdam operationeel wordt, zijn wij verantwoordelijk voor de technische realisatie en nemen we de rol van registry-serviceprovider op ons. In 2014 bereidden we ons hierop voor. We richtten de technische infrastructuur en het beheer van ons domeinnaamregistratiesysteem in voor registraties onder het .amsterdam-toplevel domein. Parallel hieraan bereidde onze supportafdeling zich voor op het verlenen van support aan [dotAmsterdam](#), de registry voor .amsterdam, en haar registrars.

Simplerinvoicing

Op het gebied van elektronisch factureren valt nog veel te winnen. Het bespaarpotentieel voor Nederland wordt geschat op 600 miljoen euro per jaar. Het succes wordt echter bemoeilijkt door het gebrek aan standaarden. Stichting [Simplerinvoicing](#), een samenwerking tussen e-facturatie en accountingsoftware-providers en de overheid, wil hier iets aan doen. Simplerinvoicing is een stelsel van afspraken, gebaseerd op Europese standaarden, dat e-facturatie tussen verschillende ERP- en boekhoudpakketten en factureringsdiensten mogelijk maakt.

In 2014 zijn we een samenwerking aangegaan met Stichting Simplerinvoicing om, als trusted third party, dit stelsel te beheren. Door de samenwerking wil de Stichting Simplerinvoicing het beheer van e-factureringsstandaarden en het uitvoeren van de governance taken van de stichting verder professionaliseren en op een toekomstbestendige manier inrichten. We zijn gestart met een aantal operationele taken, om op termijn het beheer van het afsprakenstelsel volledig over te nemen. De gefaseerde uitbreiding van taken biedt ons de mogelijkheid om ons de e-facturatiwereld en de marktprocessen volledig eigen te maken en onze organisatie verder in te richten.

Er zijn veel overeenkomsten tussen het beheer van Simplerinvoicing en het beheer van .nl, zoals het ontwikkelen van technische standaarden, het werken met tussenpersonen en stakeholders en het ontwikkelen en handhaven van procedures en beleid. Voor ons is dit een mooie kans om onze ervaring en expertise in te zetten voor andere doeleinden en zo onze toegevoegde waarde te vergroten.

Domeinnaambewakingsservice

In 2014 werkten we verder aan onze Domeinnaambewakingsservice. Deze monitoringtool waarschuwt bedrijven voor domeinnaamregistraties die sterk lijken op hun merknaam. Dit is bijvoorbeeld het geval bij typosquats: een vorm van misbruik waarbij kwaadwillenden misbruik maken van typefouten die mensen maken bij het invoeren van een domeinnaam, zoals amsterdam.nl.

Zij komen vervolgens op een malafide site uit, die hen onder valse voorwendselen bijvoorbeeld persoonsgegevens probeert te ontfutselen. Door een koppeling met de database van alle .nl-domeinnamen kan de Domeinnaambewakingsservice .nl-typosquats realtime signaleren en merkhouders tijdig waarschuwen. In 2014 heeft SIDN Labs onderzoek gedaan naar nieuwe functionaliteiten voor deze dienst.

VOORUITBLIK

Onderzoek naar mogelijkheden voor .bv

Bouvet-eiland is een van de overzeese gebieden van Noorwegen. Een van de meest opvallende eigenschappen van dit onbewoonde eiland is het eigen topleveldomein .bv. Norid, de Noorse registry, is hiervoor verantwoordelijk. Regelmatig krijgt Norid verzoeken van Nederlandse bedrijven die graag een .bv-domeinnaam willen registreren.

We onderzoeken nu de toegevoegde waarde van het .bv-toplevel domein voor de Nederlandse markt. Het plan is om met .bv een omgeving te creëren waarop bedrijven gevalideerde bedrijfsgegevens kunnen tonen. Zakenpartners die op zoek zijn naar dit soort gegevens kunnen dan terecht op de .bv-website van dit bedrijf. Het onderzoek gebeurt in nauw overleg met alle belanghebbenden en de .nl-registrars. Op basis van de onderzoeksresultaten besluiten we in 2015, in overleg met Norid, of .bv daadwerkelijk beschikbaar wordt gesteld voor Nederlandse BV's.

.amsterdam wordt operationeel

Begin 2015 wordt .amsterdam operationeel. Wij zijn verantwoordelijk voor de technische realisatie en nemen voor dit nieuwe topleveldomein de rol van registry-serviceprovider op ons. Dit betekent dat we de technische infrastructuur leveren voor de registratie en het beheer van .amsterdam-domeinnamen en zorgen voor het DNS waardoor .amsterdam-domeinnamen wereldwijd bereikbaar zijn.

Uitbreiding Domeinnaambewakingsservice

In 2015 voegen we nieuwe functionaliteiten toe aan de Domeinnaambewakingsservice. De dienst kan gebruikers dan bijvoorbeeld informeren of er mail of hosting actief is op de domeinnaam met als doel spam of phishing. Alle nieuwe functionaliteiten die onderzocht worden, zijn ontwikkeld door SIDN Labs. Ook zijn we met andere registry's in gesprek over de mogelijkheden van de dienst voor andere topleveldomeinen.

VEILIG INTERNET

We dragen bij aan een veilig en betrouwbaar internet. Allereerst met onze zorg voor een veilig .nl-domein. Maar ook door bijvoorbeeld de ondersteuning van verschillende maatschappelijke organisaties.

Systemen van SIDN nog veiliger

In 2014 is de stabiliteit en robuustheid van .nl nog verder verbeterd. Onze applicaties zijn nog beter beschermd tegen DDoS-aanvallen, onder andere door nieuwe firewalls. We breidden de lokale anycast uit met ondermeer nodes bij UPC, XS4all en KPN. Ruim 85% van de breedbandverbindingen loopt nu via de lokale anycast.

AbuseHUB in gebruik genomen

Wereldwijd worden botnets op grote schaal ingezet voor het versturen van spam en het uitvoeren van cyberaanvallen. De [Vereniging Abuse Information Exchange](#) wil hier wat aan doen. In dit initiatief, dat door het ministerie van Economische Zaken wordt ondersteund, werken SIDN, SURFnet, en acht internet service providers samen. Wij leverden een lid van het bestuur van de vereniging en beheren AbuseHUB. Dit is het systeem waarmee de vereniging de strijd met botnets aangaat. AbuseHUB verzamelt, analyseert en sorteert meldingen over botnetbesmettingen van over de hele wereld en verzendt deze naar de leden. Zo weten zij of er botnetbesmettingen zijn in hun netwerk en kunnen ze snel en gericht actie ondernemen. Na een voorspoedig ontwikkel- en testtraject is AbuseHUB in juni 2014 in gebruik genomen.

Inspanningen op het gebied van DNSSEC lonen

Het klassieke DNS-protocol is kwetsbaar. Het is mogelijk om het geheugen van nameservers, de zogenaamde cache, te vervuilen met valse informatie, zodat een domeinnaam niet meer aan het juiste IP-adres wordt gekoppeld en gebruikers, of hun data, op de verkeerde plek uitkomen. DNSSEC voorkomt dit door een digitale handtekening toe te voegen aan DNS-informatie. Hiermee weet een internetgebruiker of een DNS-antwoord authentiek is en afkomstig van de juiste bron.

Wij hebben een voortrekkersrol op het gebied van DNSSEC. Al in 2010 signeerden we de .nl-zone met DNSSEC en sinds 2012 kunnen registrars DNSSEC geautomatiseerd aanbieden aan hun klanten. Ook in 2014 ondersteunden we de invoering van DNSSEC actief, met onder meer trainingen, ondersteuning van registrars en het delen van informatie.

Deze inspanningen lonen. Het .nl-domein is, in percentage en in aantallen gesigneerde domeinnamen, wereldwijd de grootste. Eind 2014 hadden onze registrars meer dan 40% van alle .nl-domeinnamen met DNSSEC gesigneerd. Om ook andere registrars te blijven stimuleren DNSSEC toe te passen, verlengden we in 2014 de incentiveregeling tot juli 2018. Deze regeling geeft registrars korting op domeinnamen die met DNSSEC ondertekend zijn. Op het gebied van validatie door isp's is nog wel veel ruimte voor verbetering.

Introductie responsible disclosure-beleid

In 2014 introduceerden we een beleid voor [responsible disclosure](#). Hiermee maken we het voor ethische hackers die kwetsbaarheden in onze technische infrastructuur vinden, makkelijker om deze zwakke plekken bij ons te melden. Als iemand een beveiligingslek vindt en zich aan de gedragscode houdt, ondernemen we geen juridische stappen en geven we de hacker bij een eventuele publicatie de credits van de ontdekking. Responsible disclosure kan een belangrijke bijdrage leveren aan het verder verhogen van de veiligheid van onze systemen.

Hercertificering ISO27001

ISO27001 is een ISO-standaard voor informatiebeveiliging. In 2011 werden we als eerste registry ter wereld conform deze standaard gecertificeerd. In 2013 kwam een nieuwe versie uit van ISO27001, in 2014 werd onze certificering opnieuw verlengd.

Informeren domeinnaamhouders over hack

Het Amerikaanse beveiligingsbedrijf Hold Security ontdekte dat hackers ongeveer 1,2 miljard combinaties van gebruikersnamen en wachtwoorden hadden gestolen. Deze waren afkomstig van 420.000 kwetsbare sites, waaronder ook .nl-websites. Het NCSC heeft in november de voor Nederland relevante gegevens verkregen. In samenwerking met het NCSC informeerden wij, via de .nl-registrar, de houders van kwetsbare .nl-sites.

Alert Online en Holland Strikes Back

Van 27 oktober tot en met 6 november liep Alert Online, een campagne van overheid, bedrijfsleven en wetenschap. Het doel van de campagne was het cybersecurity-bewustzijn in Nederland te vergroten. Wij waren een van de 140 partners. Ook waren we nauw betrokken bij Holland Strikes Back, een event dat DHPA en ISP Connect in het kader van Alert Online organiseerden op 28 oktober. Hier presenteerden toonaangevende sprekers de belangrijkste Nederlandse initiatieven tegen cyberaanvallen.

Digitaal Hulpplein

Wie digitale vaardigheden mist, loopt in onze digitaliserende samenleving steeds vaker tegen problemen aan, bijvoorbeeld bij het zoeken naar werk of het contact met de Belastingdienst. Daarom lanceerde minister Plasterk in december 2014 het Digitaal Hulpplein. Met een website, een hulplijn en oefenlocaties helpt het Digitaal Hulpplein mensen met beperkte digitale vaardigheden. SIDN is een van de partijen die dit initiatief ondersteunt.

Platform Internetveiligheid

We participeren actief in het Platform Internetveiligheid. Het doel van dit overlegorgaan is om tot concrete afspraken en initiatieven te komen die de internetveiligheid voor consumenten verbeteren. Het Platform Internetveiligheid werkt nauw samen met Digivaardig en Digiveilig, en met het Nationaal Cyber Security Centrum.

Veiliginternetten.nl

Veiliginternetten.nl is een website waar mensen handige tips en praktische uitleg vinden over hoe zij veilig kunnen internetten. Denk aan tips over online privacy, veilig gebruik van wifi, of uitleg over hoe je kinderen helpt veilig online te zijn. We ondersteunen dit initiatief financieel.

Mijnkindonline.nl tegen identiteitsdiefstal

Met steun van SIDN voerde Mijnkindonline een campagne rondom Freek, een dertienjarige jongen die het slachtoffer werd van identiteitsdiefstal. Het doel was om het bewustzijn over de risico's en gevolgen van identity hacking te verhogen. De campagne won in 2014 een zilveren en bronzen Esprix, een belangrijke reclameprijs.

Digibewust

Digibewust is een samenwerkingsverband tussen overheid en bedrijfsleven dat in Nederland het 'digibewust'-zijn wil stimuleren en vergroten. Zij streven ernaar dat meer Nederlanders kunnen profiteren van de mogelijkheden van internet, zoals e-mail, chatten en online betalen. Maar ook dat ze zich bewust zijn van de mogelijke gevaren en risico's en wat ze daartegen kunnen doen. SIDN ondersteunt Digibewust financieel.

KENNIS EN ONTWIKKELING

We zijn een kennispartner van overheden, bedrijven, wetenschappelijke instellingen en maatschappelijke organisaties. Onze onderzoeksafdeling SIDN Labs draagt bij aan de innovatie van onze eigen diensten en systemen, de doorontwikkeling van het internet en de welvaart van Nederland.

Trends in internetgebruik 2014

Ontwikkelingen in de manier waarop mensen internet gebruiken, zijn bepalend voor de vraag naar domeinnamen. Daarom investeren we in onderzoek naar internetgebruik in Nederland. In 2012 publiceerden we 'Trends in internetgebruik', wereldwijd het eerste onderzoek dat inging op de relatie tussen internetgebruik en de vraag naar domeinnamen. In 2013 volgde een update. Beide onderzoeken werden goed ontvangen. In 2014 waren de vragen uit de eerdere jaren nog steeds actueel en volgde een nieuw onderzoek. Dit waren de belangrijkste resultaten:

- Gebruikers combineren meerdere devices. Het gebruik is op elk device verschillend.
- Smartphonegebruikers bezoeken wel websites, maar brengen hier weinig tijd door. Het grootste deel van het internetgebruik vindt plaats via een relatief klein aantal apps.
- Op een tablet worden iets meer websites bezocht, waaronder ook webwinkels en sites voor streaming media.
- De tijd die men vanaf een pc of laptop doorbrengt op een website is veel langer dan de gemiddelde bezoektijd op mobiele devices.
- Google is de belangrijkste manier om websites te vinden. Het invoeren van een domeinnaam is een goede tweede. Het gebruik van bookmarks neemt af.
- Bedrijven hechten nog steeds veel belang aan domeinnamen. Sterker nog, ze verwachten dat de vraag naar domeinnamen zal toenemen, onder meer onder invloed van social media.
- Veel bedrijven die in eerdere onderzoeken aangaven apps te zullen ontwikkelen, zagen daar vanaf. De groei van het aantal apps bleef achter bij verwachtingen uit eerdere onderzoeken.

Internet Innovatie Award van ISOC voor EPP Keyrelay

In januari 2014 wonnen we de eerste Internet Innovatie Award. Met deze prijs wil Internet Society Nederland vernieuwende en belangwekkende initiatieven rondom internet belonen. We kregen de prijs voor de ontwikkeling van EPP Keyrelay. Dit biedt een oplossing voor het veilig (van de ene naar de andere registrar verhuizen van domeinnamen die met DNSSEC beveiligd zijn. Voorheen was een domeinnaam tijdens zo'n transitie tijdelijk onbeschermd. EPP Keyrelay lost dit probleem op. SIDN Labs, ons R&D-team, ontwikkelde deze techniek.

SIDN Labs

SIDN Labs is de Research & Development-afdeling van SIDN. De onderzoeksactiviteiten dienen drie doelen:

1. SIDN verder ontwikkelen als toonaangevend expertisecentrum op het gebied van internettechnologie en bijdragen aan de doorontwikkeling van het internet.
2. Ontwikkelen van nieuwe technieken en systemen om SIDN's diensten verder te innoveren.
3. Faciliteren van onderzoek buiten SIDN dat een toegevoegde waarde biedt voor .nl en de internationale positie van Nederland.

SIDN Labs werkt veel samen met partners zoals universiteiten en R&D-teams van andere bedrijven. Onderzoeksresultaten worden gedeeld via onder meer proof-of-concepts, publicaties, presentaties en colleges. En natuurlijk via sidnlabs.nl

Projecten van SIDN Labs in 2014

DBS Extensions

DBS Extensions is een project waarbinnen SIDN Labs nieuwe functionaliteiten ontwikkelt en onderzoekt voor de Domeinnaambewakingsservice. SIDN Labs ontwikkelde en evalueerde onder meer nieuwe algoritmes die automatisch een risicoprofiel maken voor een domeinnaam, zodat misbruik efficiënter bestreden kan worden.

AbuseHUB

AbuseHUB is het technische systeem dat de Vereniging Abuse Information Exchange gebruikt om informatie over botnetbesmettingen te delen. SIDN Labs droeg bij aan de tweede release van dit platform.

ENTRADA-platform opgezet

Het ENTRADA-systeem (Enhanced Top-level domain Resilience through Advanced Data Analysis) is een 'big data'-systeem dat DNS-vragen en -antwoorden opslaat en analyseert. Dit moet nieuwe toepassingen mogelijk maken die de veiligheid en stabiliteit van het .nl-domein verder vergroten.

ENTRADA-privacy-raamwerk ontwikkeld

DNS-gegevens die het ENTRADA-systeem verwerkt, bevatten soms privacygevoelige informatie, zoals IP-adressen en websites waarop internetgebruikers zoeken. Omdat de privacy van internetgebruikers cruciaal is voor het vertrouwen in het Nederlandse domein, en in SIDN als beheerder daarvan, ontwikkelde SIDN Labs hiervoor een uniek privacy-raamwerk dat rekening houdt met de juridische, organisatorische en technische aspecten van privacy.

REMEDI3S-TLD gestart

In het project REMEDI3S ('Reputation Metrics Design to Improve Intermediary Incentives for Security') onderzoekt SIDN Labs samen met de TU Delft en het NCSC of er extern meetbare indicatoren zijn die laten zien hoe veilig een isp of hostingprovider is. Het afgeleide project REMEDI3S-TLD doet hetzelfde voor een topleveldomein. Welke factoren bepalen de veiligheid van een domein? De belangrijkste resultaten in 2014 waren het ontwerp van indicatoren voor TLD's, zoals de uptime van malafide sites, en metingen naar de hoeveelheid phishing in de .nl-zone.

Campus Challenge afgerond

In de Campus Challenge sponsorden SIDN en SURFnet vijf universiteiten om hun campusnetwerken naar een hoger plan te trekken. De financiële bijdrage van SIDN was vooral gericht op de adoptie van DNSSEC. De Universiteit Twente en de Rijksuniversiteit Groningen gingen validatie gebruiken in hun productiesystemen, waardoor ze voor circa 130.000 apparaten valideren.

SAND: DNS op de automatische piloot

DNS-anycast vergroot de beschikbaarheid van het internet en verlaagt responsetijden. SIDN verwacht dat de behoefte aan deze techniek in de nabije toekomst zal groeien. Daarom startten SIDN Labs, NLnet Labs en de Universiteit Twente op 1 november het onderzoeksproject SAND (Self-managing Anycast Networks for the DNS). Het doel van dit project is om DNS-anycastnetwerken meer zelf-organiserend te maken en menselijke tussenkomst te minimaliseren. Dit zal de beheerlast drastisch verminderen en de beschikbaarheid van het DNS verhogen, bijvoorbeeld bij DDoS-aanvallen.

RIPE Atlas Anchor

RIPE voert metingen uit naar allerlei aspecten van het internet, waaronder de kwaliteit van het .nl-domein. Ze doen dit via een fijnmazig netwerk van vele duizenden piepkleine probes, RIPE Atlas. Dit systeem levert waardevolle nieuwe inzichten op. SIDN Labs sponsort enkele probes en één probe draait in ons R&D-netwerk. Recent is daar een wat groter systeem bijgekomen: een RIPE Atlas Anchor. Sinds 2014 host SIDN Labs een exemplaar. Wij onderzoeken wat de mogelijkheden ervan zijn en in hoeverre het Atlas Anchor-netwerk kan helpen bij het bepalen van bijvoorbeeld onze anycaststrategie, of het meten van de bereikbaarheid van sites. Deze kennis draagt bij aan een veiliger en stabiel internet en .nl-domein.

ISOC en het Next Generation Leadership Programme

Internet Society is de internationale organisatie voor globale samenwerking en coördinatie voor het internet en gerelateerde technologieën en toepassingen. ISOC is de organisatie achter internationale organen als IETF, IAB en IRTF. In Nederland brengt ISOC zo'n 1000 individuele leden samen, uit onder meer de internetsector, het bedrijfsleven, de overheid, consumentenorganisaties, de non-profitsector, de techniek en het financiële, juridische en academische veld. SIDN is een van de sponsors van ISOC. Daarnaast ondersteunt SIDN het Next Generation Leadership Programme, een opleidingsprogramma van ISOC dat de volgende generatie leiders van het internet opleidt en voorbereidt om uitdagingen aan te pakken op het gebied van internet governance, technologie en ontwikkeling.

NL IGF

NL IGF is een samenwerkingsverband van SIDN, het ministerie van Economische Zaken en ECP. NL IGF wil het belang van het Internet Governance Forum breed adresseren in Nederland. Uitkomsten van dit internationale forum kunnen zo een goede inbedding krijgen in het nationale beleid. Ook kunnen we zo de Nederlandse stem internationaal laten horen en belangrijke Nederlandse thema's inbrengen op het IGF. NL IGF is bedoeld voor bedrijven, non-profitorganisaties, overheid, politici en andere belanghebbenden.

Oprichting Platform Internetstandaarden

Online standaarden zorgen voor een robuuste, veilige en up-to-date omgeving, en voor een 'level playing field', wat concurrentie stimuleert. Verschillende partijen, onder wie SIDN, zetten zich daarom in voor de adoptie van zulke standaarden. In 2014 bundelden deze partijen hun krachten in het [Platform Internetstandaarden](#). Het Platform richt zich op bedrijven en organisaties die online actief zijn, zoals isp's, webwinkels, hosters, en overheden, en houdt zich vooral bezig met de promotie van standaarden en het delen van kennis. In het begin gaat het om drie standaarden: IPv6, DNSSEC en DKIM.

Het Platform Internetstandaarden is een initiatief van het ministerie van Economische Zaken. Deelnemers zijn SIDN, ISOC, NLnet Labs, SURFnet, RIPE NCC, de Cybersecurity Raad en het Forum Standaardisatie. Het is de bedoeling om het aantal deelnemers op termijn uit te breiden.

VOORUITBLIK

Eerste projecten SIDN fonds

In 2015 zal het SIDN fonds de eerste projecten financieel ondersteunen. Het gaat hierbij om projecten die gericht zijn op het stimuleren van innovatie, onderwijs, onderzoek, het verhogen van veiligheid en vertrouwen, het verbreden van toepassingen en het vergroten van zinvol gebruik van het internet in Nederland. Zo wil het SIDN fonds de economische en maatschappelijke waarde van het internet versterken en een extra impuls geven aan de welvaart en het welzijn in Nederland. We verwachten dat in april 2015 de eerste aanvraagronde plaatsvindt.

SIDN Labs

SIDN Labs concentreert zich in 2015 vooral op het verbeteren van de interactie tussen R&D en operations. Onderzoekresultaten moeten nog beter aansluiten op onze dagelijkse praktijk.

- Gegevens uit het ENTRADA-platform zullen op meerdere manieren worden gebruikt, onder meer om informatie te delen met de AbuseHUB en de rol van SIDN als expertpartner te versterken. Daarnaast gaat SIDN data beschikbaar stellen voor een Open Data Challenge.
- In 2015 start SIDN Labs een lange-termijnproject dat de rol van het DNS onderzoekt in het internet-of-things.

Het in 2013 door SIDN Labs ontwikkelde WHOIS-prototype dat gebruik maakt van het Registration Data Access Protocol (RDAP), wordt opgenomen in een RFC zodra de Internet Engineering Task Force (IETF) het protocol tot standaard verheft.

SIDN

De oprichting van het SIDN fonds en meer

Een van de belangrijkste gebeurtenissen van het afgelopen jaar was de oprichting van het SIDN fonds. We hadden een actieve rol in belangrijke nationale en internationale fora.

Oprichting SIDN fonds

Een van de belangrijkste gebeurtenissen in 2014 betrof de oprichting van het SIDN fonds in mei. Met een startvermogen van ca. 5 miljoen euro en structurele ondersteuning van SIDN, gaat dit fonds projecten financieel ondersteunen die bijdragen aan het versterken van de economische en maatschappelijke waarde van het internet en zo een extra impuls geven aan de welvaart en het welzijn in Nederland.

In september trad Valerie Frissen aan als directeur van het SIDN fonds. Zij werkte jaren bij TNO, de laatste jaren als managing director van CLICKNL, het kennis- en innovatienetwerk van de Nederlandse creatieve industrie. Daarnaast is ze bijzonder hoogleraar ICT en Sociale Verandering aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Ze heeft een uitgebreid netwerk op het gebied van ICT en media. Het SIDN fonds heeft een bestuur en een raad van advies. Eddy Schuyer, oud-voorzitter van de raad van toezicht van SIDN, is benoemd tot voorzitter van het bestuur.

En eind oktober werd Prins Constantijn van Oranje benoemd tot voorzitter van de raad van advies. Voorheen werkte hij onder meer in het kabinet van Eurocommissaris Neelie Kroes, Commissaris voor de Digitale Agenda. De raad van advies ondersteunt het fonds voornamelijk bij de beoordeling van projectvoorstellen en bestaat uit experts en vertegenwoordigers van de internetgemeenschap, onder wie twee registrars. In 2015 vindt de eerste aanvraagronde voor projecten plaats.

Nieuwe registryportaal voor supportafdeling

Om een aantal processen en handelingen van onze supportafdeling te verbeteren en efficiënter te maken is in 2014 een nieuw, intern registryportaal geïmplementeerd.

Verbouwing interne netwerk en herinrichting monitoring

Het interne netwerk van SIDN was altijd volledig gericht op .nl. Met de verschillende nieuwe diensten die we bieden, zoals de registryservices voor het .aw-domein of de AbuseHUB, moest dit veranderen. Daarom was onze ICT-afdeling een groot deel van 2014 bezig met de optimalisatie van het interne netwerk. Zij legden de basis voor een netwerk dat verschillende diensten kan faciliteren. Er zijn onder meer nieuwe firewalls aangebracht en vereenvoudigingen doorgevoerd.

Daarnaast hebben we de monitoring heringericht. In plaats van een reactief systeem dat het mogelijk maakt om bij incidenten oorzaken snel te vinden, hebben we ingezet op een proactief systeem dat al waarschuwt zodra een probleem dreigt.

Aanwezigheid op congressen en bijeenkomsten

SIDN speelt een actieve rol in verschillende belangrijke internationale fora. Ook in 2014 namen we deel aan bijeenkomsten van verschillende nationale en internationale organisaties en waren we betrokken bij de organisatie van enkele grote bijeenkomsten.

Bijeenkomsten, conferenties en congressen

ICANN

Drie keer per jaar zijn er ICANN -meetings, steeds in een andere plaats in de wereld. Tijdens deze vijfdaagse meetings komen zo'n 1.500 stakeholders bij het internet uit de hele wereld bijeen om te werken aan de technische, beleidsmatige en administratieve aspecten van het internet. SIDN speelt al jaren een actieve rol binnen ICANN. Zo bekleedde directeur Roelof Meijer tot maart 2014 de functie van ccNSO councilor. Verschillende medewerkers dragen actief bij aan diverse werkgroepen binnen de ICANN-community.

We leveren onder andere een bijdrage aan de transitie van het toezicht op de IANA-functies naar de internationale internetgemeenschap. Bij Europese ICANN -meetings stimuleren we Nederlandse registrars om de meeting te bezoeken. Hierdoor waren er de afgelopen jaren steeds meer registrars aanwezig. Ter voorbereiding op iedere ICANN meeting organiseren we, samen met het ministerie van Economische Zaken, een pre-ICANN meeting waar Nederlandse deelnemers en geïnteresseerden de belangrijkste onderwerpen voorbespreken.

In 2014 bezochten we de bijeenkomsten in Singapore (23-27 maart), in Londen (22- 26 juni), en in Los Angeles (12 – 16 oktober).

IETF

Onze medewerkers leveren een actieve bijdrage aan de IETF-gemeenschap en nemen deel aan de IETF-meetings. In 2014 bezochten we de bijeenkomsten in Londen (2-7 maart), Toronto (20-25 juli) en Honolulu (9-14 november).

RIPE

SIDN en RIPE werken al vele jaren samen. In 2014 namen we deel aan beide RIPE meetings, in Warschau (12-16 mei) en Londen (3-7 november).

NCSC Conferentie – 22, 23 januari 2014

De NCSC Conferentie is een tweedaagse internationale bijeenkomst waar uiteenlopende nationale en internationale partijen uit de internetgemeenschap, bedrijven, overheden en wetenschappers kennis en ervaring uitwisselen over cyber security. Hier werd onder meer de door ons beheerde AbuseHUB gepresenteerd.

ECP Jaarcongres – 20 november 2014

Op deze bijeenkomst kwamen nieuwe ontwikkelingen, de sociale, maatschappelijke én economische impact van ICT en mogelijkheden tot samenwerking aan bod. We presenteerden hier onder andere de uitkomsten van ons onderzoek naar trends in internetgebruik en het ENTRADA-privacyraamwerk van SIDN Labs.

DHPA Techday – 13 mei 2014

De DHPA Techdag is een bijeenkomst voor de Nederlandse online sector vanuit de DHPA, de belangenorganisatie voor de Nederlandse hostingproviders. Wij waren hoofdpartner van de dag.

Big Improvement Day – 21 januari 2014

Op deze bijeenkomst ontmoetten topmensen uit het bedrijfsleven en overheid elkaar, werkten ideeën uit en smeedden nieuwe samenwerkingsverbanden.

Oprichting Digitale Infrastructuur Nederland

Nederland is koploper in de Europese digitale-infrastructuursector. Zo is de Amsterdam Internet Exchange (AMS-IX) 's werelds grootste internet exchange. De Nederlandse housing en hosting sector zet jaarlijks meer dan een miljard euro om en biedt direct en indirect werk aan bijna twintigduizend mensen. De digitale-infrastructuursector is een van de belangrijkste drivers voor de Nederlandse interneteconomie en kan met recht de derde mainport van Nederland genoemd worden.

Helaas is de sector slecht georganiseerd en kampt zij met een gebrekkig imago. Om hier wat aan te doen, is eind 2014 de koepelorganisatie Digitale Infrastructuur Nederland, [DINL](#), opgericht. SIDN is een van de deelnemers, naast DHPA, AMS-IX, ISPCconnect, SURFnet, NLnet en Dutch Datacenter Association. Digitale infrastructuur Nederland komt op voor het belang van de digitale-infrastructuursector en stimuleert onderwijs, innovatie en de bestrijding van cybercrime.

Transitie toezicht VS op IANA

De IANA-functies zijn een aantal administratieve taken die van groot belang zijn voor het internet, waaronder de registratie van topleveldomeinen in de root van het DNS. Deze taken worden uitgevoerd door ICANN. Dit gebeurt onder contract met en toezicht van de NTIA, een onderdeel van de Amerikaanse overheid. Dit geeft de VS een even unieke als in principe machtige positie, iets waar veel landen in toenemende mate bezwaar tegen hebben. De NTIA wil haar toezichhoudende rol overdragen aan de internationale internetgemeenschap. ICANN moet zorgen dat de internetgemeenschap daarvoor een voorstel formuleert. Hiertoe zijn een drietal werkgroepen opgezet voor de drie belangrijkste IANA-functies (protocol parameters, IP-adressen en domeinnamen).

Alle stakeholderstructuren zijn in deze werkgroepen vertegenwoordigd.

Wij zijn actief binnen de werkgroep die probeert een voorstel voor de domeinnaamsector te formuleren. Daarnaast zijn we actief in een aanverwante werkgroep die voorstellen uitwerkt die er voor moeten zorgen dat ICANN directer verantwoording verschuldigd is aan de internetgemeenschap.

SIDN heeft een direct belang bij de IANA-functie. Het uiteindelijke voorstel moet wat ons betreft de stabiliteit van deze functie garanderen. Daarnaast moet het zorgen dat wij als registry de door ons benodigde diensten op het gewenste niveau krijgen geleverd.

Wij vinden het zeer belangrijk dat de overdracht van de toezichhoudende rol van de NTIA naar de internetgemeenschap slaagt. Dit is een zware test voor het multistakeholder-model. Een falen kan gezien worden als een bewijs dat het model niet werkt. We zijn er van overtuigd dat dit model beter werkt dan een VN-achtige aanpak. Als het internet afhankelijk is van de onderlinge overeenstemming tussen staten, zal de verdere ontwikkeling stagneren. Het multistakeholder-model is de beste garantie voor het ene, ondeelbare, vrij toegankelijke internet waar we naar streven.

CWI wordt registrar

Naar aanleiding van de Campus Challenge van SIDN en SURFnet werd het Centrum Wiskunde & Informatica (CWI) in februari .nl-registrar. Voordat SIDN verantwoordelijk werd voor het beheer van het .nl-domein, was het CWI de registry van .nl. Het CWI is nog steeds houder van de eerste geregistreerde .nl-domeinnaam, cwi.nl.

Leren programmeren voor het primair en secundair onderwijs

Voor de toekomst van Nederland en het Nederlandse bedrijfsleven is het belangrijk dat meer mensen kiezen voor een carrière in ICT. Daarom steunden we de Codeweek, een Europese campagne die liep van 11 tot en met 17 oktober. Deze campagne wilde kinderen al op jonge leeftijd in aanraking laten komen met ICT en programmeren. Tijdens de campagne werd de Bendoo box gepresenteerd, een pakket waarmee kinderen eenvoudig de eerste stappen kunnen zetten in de wereld van het programmeren. De Bendoo box kwam mede tot stand met onze steun.

Daarnaast waren we in april een van de partijen die de Digiduck mogelijk maakte, een speciaal themanummer van de Donald Duck, geheel gewijd aan het thema programmeren.

Personeelsbeleid

SIDN wil de beste professionals aantrekken en hen op topniveau laten presteren. Om dit te bereiken, bieden we medewerkers een inspirerende werkomgeving en mogelijkheden om zich te ontwikkelen.

Het aantal medewerkers is in 2014 gegroeid naar 83. Een aantal vacatures bleek lastig in te vullen. Een van de aandachtspunten voor 2015 is daarom om SIDN te profileren als aantrekkelijke werkgever.

Ondernemingsraad

In 2014 ontving de OR vijf instemmings- en adviesaanvragen. Onderwerpen waar de OR zich mee bezig hield, waren onder meer de werkkostenregeling, het stimuleren van sociale innovatie binnen SIDN en de adviesaanvraag voor de oprichting van het SIDN fonds. Ook was de OR betrokken bij het jaarplan en de begroting van SIDN voor 2015. In september vergaderde de OR met de raad van toezicht van SIDN.

Invoering Het Nieuwe Werken

In 2014 zijn we begonnen met de invoering van Het Nieuwe Werken. Zo willen we bijdragen aan milieu- en kostenbesparingen, een hogere productiviteit en werknemerstevredenheid en een betere privé-werkbalans. Met het project Kantoor Automatisering Nieuwe Stijl 2.0 (KANS 2.0), willen we voor onze medewerkers een effectievere werkplek creëren. Onderdeel hiervan is Bring Your SIDN Device, dat onze medewerkers laat kiezen uit verschillende devices.

Nieuwe website

In 2014 kreeg SIDN een nieuwe corporate website. De site is responsive, heeft een fris en eigentijds uiterlijk, een aangepaste navigatiestructuur en toegankelijke teksten.

FINANCIEEL

In 2014 hebben wij onze financiële positie verder versterkt. Het netto resultaat over 2014 kwam uit op € 387.600. Dit resultaat voegen we toe aan onze algemene reserves, waardoor het eigen vermogen ultimo 2014 € 27.816.000 bedraagt.

Het eigen vermogen dient als buffer om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. De ondergrens van deze buffer is gerelateerd aan het structureel kostenniveau. De structurele kosten nemen in de loop der jaren toe door de toegenomen bedrijfsomvang en de hogere kwaliteits-, stabiliteits- en veiligheidseisen. Daarom neemt ook de omvang van de noodzakelijke financiële buffer toe. Het netto resultaat verslechterde met € 2.193.000 ten opzichte van 2013.

In 2014 kwam het bedrijfsresultaat uit op € 446.000. Dit is een afname van € 2.768.000 ten opzichte van 2013 (€ 3.214.000). Dit verschil wordt verklaard door eenmalige kosten in de vorm van een geldverstrekking van € 3.500.000 aan het SIDN fonds.

Gecorrigeerd voor deze verstrekking aan het fonds zou ons bedrijfsresultaat over 2014 € 3.946.000 bedragen. Dit is een toename van € 732.000.

De netto omzet kwam uit op € 19.595.000. Dit is een toename van € 832.000 ten opzichte van € 18.762.000 over 2013, een stijging van 4,4% (2013: -2,0%). De omzetgroei wordt met name veroorzaakt door de verdere groei in het aantal domeinnamen.

We telden zo'n 5,5 miljoen .nl-domeinnamen aan het eind van 2014. De trend van een afvlakkende groei in domeinnamen (netto groei 2014 is 142.822 ten opzichte van netto groei 2013 272.712) hield aan in 2014. We verwachten dat deze tendens zich de komende jaren voortzet. Met ingang van 2014 bieden we registrars, naast de bestaande driemaands periode, ook voordelige jaar- en flexibele maandabbonnementen. De gerelateerde omzetderving bedraagt € 452.000.

Door de groei in het aantal domeinnamen zijn ook de totaal verstrekte betalingskorting en staffelkorting hoger dan in 2013. Dit heeft een negatieve impact op de netto omzet van € 113.000. Om het beveiligen van domeinnamen met DNSSEC te stimuleren, geven wij sinds juli 2012 een korting van € 0,07 per beveiligde domeinnaam. Eind 2014 zijn circa 2,2 miljoen domeinnamen beveiligd met DNSSEC (40,7% van het totaal aantal domeinnamen). Inclusief de DNSSEC-korting over 2014 van € 575.000 (2013: € 453.000) komt het totaal van verstrekte kortingen (DNSSEC korting, staffelkorting en betalingskorting) in de netto omzet uit op € 2.247.000 (2013: € 2.011.000). Dit is een stijging van 12% ten opzichte van 2013.

Het aantal registrars daalde verder naar 1.508 registrars ultimo 2014 (2013: 1.570). Ook dat had een licht negatieve impact op de netto omzet. De omzet uit nieuwe activiteiten bedraagt € 110.000 in 2014. De nieuwe activiteiten zijn gestart in 2013 met een omzet van € 3.000 en zijn gestegen naar € 110.000 in 2014.

Onze kosten stegen in 2014 met € 3.601.000, ofwel een stijging van 23,2%. De totale kosten over 2014 bedragen € 19.148.000 ten opzichte van € 15.547.000 over 2013.

De personeelskosten daalden met € 87.000 ten opzichte van 2013. Deze daling wordt met name veroorzaakt door een verschuiving van kosten voor tijdelijk personeel naar kosten voor vast personeel. De kosten van tijdelijk personeel daalden met € 483.000. Daartegenover staan gestegen (pensioen)premielasten (€ 79.000) en de reguliere salarisverhoging (€ 81.000). De salariskosten stegen daarnaast door de groei in de formatie. Het gemiddeld aantal fte is gegroeid van 72 fte in 2013 naar 77 fte in 2014.

De afschrijvingslasten over 2014 bedragen € 1.568.000 en stegen met € 138.000 ten opzichte van 2013 (2013: € 1.430.000).

De overige bedrijfskosten bedragen € 10.233.000 over 2014 (2013: € 6.683.000). Dit is een stijging van € 3.550.000 ten opzichte van 2013. Deze stijging wordt met name verklaard door de geldverstrekking van € 3.500.000 aan het SIDN fonds.

In 2014 investeerden we in totaal voor € 812.000, waarvan € 333.000 in productiesystemen, € 104.000 in securitytooling, € 28.000 in R&D-tooling, € 294.000 in kantoorautomatisering en € 53.000 in inrichting en inventaris.

Onze solvabiliteit daalde van 90,7% in 2013 naar 80,9% in 2014. Naast het lagere nettoresultaat heeft de introductie van jaarabbonnementen een negatieve invloed op de solvabiliteit. In 2014 is € 3.496.000 gefactureerd en betaald voor dienstverlening die in het kalenderjaar 2015 zal worden verricht. De introductie van jaarabbonnementen had een positief effect op de kasstroom. In 2014 is een positieve kasstroom gegenereerd van € 4.502.000.

Jaarrekening over 2014

Balans per 31 december 2014 (voor winstbestemming)

		31 december 2014		31 december 2013	
	Ref.	€	€	€	€
<i>Vaste activa</i>					
Immateriële vaste activa	4)		522.330		652.913
Materiële vaste activa	5)				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		5.864.747		6.044.166	
Machines en installaties		919.552		1.124.492	
Andere vaste bedrijfsmiddelen		1.683.137		2.017.416	
Materiële vaste activa in Uitvoering		122.316		145.727	
			8.589.752		9.331.801
Financiële vaste activa	6)		787.500		0
<i>Vlottende activa</i>					
Vorderingen					
Debiteuren	7)	121.631		91.787	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	8)	65.767		428.184	
Overige vorderingen	9)	768.767		721.214	
			956.165		1.241.185
Liquide middelen	10)		23.518.853		19.016.979
			34.374.600		30.242.878

		31 december 2014		31 december 2013	
Ref.		€	€	€	€
Eigen vermogen					
11)					
	Algemene reserve	27.428.424		24.847.979	
	Resultaat boekjaar	387.564		2.580.445	
			27.815.988		27.428.424
Voorzieningen					
			0		0
Kortlopende schulden					
	Schulden aan leveranciers	523.669		1.018.389	
	Belastingen en premies sociale				
12)	verzekeringen	314.695		210.705	
13)	Overige schulden	5.720.248		1.585.360	
			6.558.612		2.814.454
			34.374.600		30.242.878

Winst-en-verliesrekening over 2014

		2014		2013	
	Ref.	€	€	€	€
Netto-omzet	16)		19.594.568		18.762.078
Kosten					
Lonen en salarissen	17)	5.862.131		6.028.012	
Pensioenlasten		788.367		827.432	
Overige sociale lasten		696.197		578.489	
Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa		1.568.056		1.430.159	
Overige bedrijfskosten	18)	10.233.450		6.683.499	
			19.148.201		15.547.591
Bedrijfsresultaat			446.367		3.214.487
Financiële baten			179.727		218.146
Financiële lasten			0		0
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening vóór belastingen			626.094		3.432.633
Belastingen	19)		(238.530)		(852.188)
Nettoresultaat			387.564		2.580.445

Kasstroomoverzicht over 2014

		2014		2013	
	Ref.	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele Activiteiten					
Bedrijfsresultaat			446.367		3.214.487
<i>Aanpassingen voor</i>					
Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	4,5)	1.568.056		1.430.159	
Dotatie en onttrekkingen aan voorzieningen		0		0	
			1.568.056		1.430.159
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>					
Vorderingen	7,8,9)	285.020		229.983	
Latente belastingvorderingen		(787.500)			
Kortlopende schulden	12,13)	4.684.480		(193.139)	
			4.182.000		36.844
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			6.196.423		4.681.490
Ontvangen interest		169.553		193.007	
(Betaalde) / ontvangen winstbelasting		(1.068.314)		(1.180.227)	
			(898.761)		(987.220)
Kasstroom uit operationele activiteiten (transport)			5.297.662		3.694.270

		2014		2013	
	Ref.	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten (transport)			5.297.662		3.694.270
Kasstroom uit investerings-activiteiten					
Betaalde investeringen in materiële vaste activa		(795.788)		(1.016.227)	
Verstrekte langlopende leningen		0		0	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			(795.788)		(1.016.227)
Toename / (afname) geldmiddelen	10)		4.501.874		2.678.043
Mutatie geldmiddelen					
Geldmiddelen per 1 januari			19.016.979		16.338.936
Toename / (afname) geldmiddelen			4.501.874		2.678.043
Geldmiddelen per 31 december			23.518.853		19.016.979

Algemene toelichting

1. Algemeen

1.1 Activiteiten

Stichting Internet Domeinregistratie Nederland is op 30 januari 1996 opgericht. De stichting heeft ten doel:

- a. het tegen verantwoorde tarieven ontwikkelen en in stand houden van diensten en producten op het gebied van digitale registratie en/ of resolving in netwerken, zoals domeinnaamsystemen (waaronder in ieder geval .nl), en voorts;
- b. al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

1.2 Stelselwijzigingen

In 2014 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

1.3 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

1.4 Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van Stichting Internet Domeinregistratie Nederland zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen opgenomen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

1.5 Verbonden partijen

Als verbonden partijen worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partijen. Ook het statutaire directielid, andere sleutelfunctionarissen in het management van de stichting en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transacties en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen, waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. Voor zover van toepassing zijn om wille van de vergelijkbaarheid de vergelijkende cijfers aangepast. Daar waar noodzakelijk geacht, is de aanpassing nader toegelicht.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Om vast te stellen of er voor een immaterieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar de betreffende paragraaf.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en –terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar het relevante artikel in deze paragraaf.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige levensduur en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de

realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom generende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

De opbrengstwaarde is bepaald met behulp van de actieve markt. Een bijzondere waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Groot onderhoud

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is geen voorziening voor groot onderhoud gevormd. De kosten worden rechtstreeks als een last in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen, alsmede gekochte leningen en obligaties, die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. Vervolgens worden deze leningen en obligaties gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de winst-en-verliesrekening.

Latente belastingvorderingen

Latente belastingvorderingen worden opgenomen voor verrekenbare fiscale verliezen en voor verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de in deze jaarrekening gevolgde waarderingsgrondslagen anderzijds, met dien verstande dat latente belastingvorderingen alleen worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen worden verrekend en verliezen kunnen worden gecompenseerd.

De berekening van de latente belastingvorderingen geschiedt tegen de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende tarieven, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld.

Latente belastingvorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Operationele leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Alle posten in de winst-en-verliesrekening worden verantwoord voor de aan het verslagjaar toe te rekenen bedragen.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Opbrengstverantwoording

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Netto-omzet

De netto-omzet omvat de opbrengsten uit levering van diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen.

Kosten

De kosten worden bepaald op basis van het principe van historische kostprijzen.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De stichting heeft een pensioenregeling afgesloten met het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). De pensioenregeling kwalificeert als een toegezegde-pensioenregeling. Dit is een regeling waarbij aan de werknemers een pensioen wordt toegezegd, waarvan de hoogte afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. Het ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing. Op verplichte of contractuele basis worden premies betaald door de stichting. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden

als verplichting in de balans opgenomen. De stichting heeft in geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen, anders dan hogere toekomstige premies.

Het bestuur van het ABP heeft besloten de pensioenen over 2014 niet te indexeren. Om over te kunnen gaan tot (gedeeltelijke) indexatie moet de dekkingsgraad minimaal 100% zijn. Op 31 december 2014 was de dekkingsgraad van het ABP 101,1%. De dekkingsgraad geeft aan of het vermogen van het pensioenfonds voldoende is om aan alle toekomstige verplichtingen te voldoen. De dekkingsgraad moet minimaal 104,2% zijn. Omdat de dekkingsgraad van het ABP op 31 december 2014 lager was dan de minimale dekkingsgraad, moet het ABP voor 1 juli 2015 opnieuw een herstelplan indienen bij De Nederlandse Bank.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen worden niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en –verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

-	terreinen	0%
-	gebouwen	3,33%
-	software	20%
-	machines en installaties	20%
-	andere vaste bedrijfsmiddelen	10% / 20%
-	materiële vaste activa in uitvoering	0%

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst-en-verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-afrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingsschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

Toelichting op de balans

4. Immateriële vaste activa

	Software
	€
Stand per 1 januari 2014	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	652.913
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	(0)
Boekwaarde	652.913
Mutaties	
Investeringsen	0
Afschrijvingen	(130.583)
Saldo	(130.538)
Stand per 31 december 2014	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	652.913
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	(130.583)
Boekwaarde	522.330
Afschrijvingspercentages	20%

In januari 2014 is de facturatieHub geactiveerd. Deze stond voorgaand jaar gepresenteerd als activa in uitvoering. In de jaarrekening 2014 is deze gerepresenteerd als software onder immateriële vaste activa.

5. Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Materiële vaste activa in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€	€
1 januari 2014					
Aanschafwaarde	6.432.590	6.223.470	6.103.801	145.727	18.905.588
Cumulatieve afschrijving	(388.424)	(5.098.978)	(4.086.385)	(0)	(9.573.787)
	<u>6.044.166</u>	<u>1.124.492</u>	<u>2.017.416</u>	<u>145.727</u>	<u>9.331.801</u>
Mutaties					
Investerings	0	349.325	458.206	4.513	812.044
Desinvesteringen	0	0	(97.722)	(18.898)	(116.620)
Ingebruikname van activa in Uitvoering	0	0	9.026	(9.026)	0
Afschrijving	(179.419)	(554.265)	(703.789)	(0)	(1.437.473)
	<u>(179.419)</u>	<u>(204.940)</u>	<u>(334.279)</u>	<u>(23.411)</u>	<u>(742.049)</u>
31 december 2014					
Aanschafwaarde	6.432.590	6.572.795	6.473.311	122.316	19.601.012
Cumulatieve afschrijving	(567.843)	(5.653.243)	(4.790.174)	(0)	(11.011.260)
	<u>5.864.747</u>	<u>919.552</u>	<u>1.683.137</u>	<u>122.316</u>	<u>8.589.752</u>

Op 31 oktober 2011 heeft SIDN het nieuwe bedrijfspand op de locatie Businesspark IJsseloord 2 te Arnhem in gebruik genomen. Onder bedrijfsgebouwen en –terreinen is het terrein (€ 1.050.000) en de aanneemsom van het gebouw (€ 5.377.590) opgenomen. De investeringen in de inrichting en het meubilair (€ 2.150.440) is opgenomen onder andere vaste bedrijfsmiddelen.

6.1 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	2014	2013
	€	€
Verrekenbare tijdelijke verschillen	787.500	0
	<u>787.500</u>	<u>0</u>

Eind 2014 heeft SIDN een bedrag van € 3.500.000 verstrekt aan het SIDN fonds. In overleg met de Belastingdienst wordt de verstrekking in de fiscale jaarrekening behandeld als zijnde fiscaal transparant, d.w.z. de verstrekking wordt vooralsnog toegerekend aan SIDN. Al naar gelang de omvang en aard van de projectuitgaven wordt de verstrekking fiscaal aftrekbaar. In de jaarrekening is daarom een latente belastingvordering opgenomen van € 787.500. Van het totale bedrag is 10% ofwel € 87.500 niet gewaardeerd. Voor dit bedrag is het (nog) niet waarschijnlijk dat verrekeningsmogelijkheden kunnen worden benut.

6.2 Overige vorderingen

	2014	2013
	€	€
Waarde overige vorderingen	100.000	100.000
Af: Bijzondere waardevermindering	(100.000)	(100.000)
	<u>0</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	0	0

Onder de overige vorderingen zijn 2 obligatieleningen begrepen voor een bedrag van € 50.000 per obligatie. De obligatieleningen zijn aangegaan in resp. november 2010 en september 2011. De obligatie betreft een vastrentende lening met een rentepercentage van 5,5%. De obligatie heeft een looptijd van 7 jaar. De obligatieleningen zijn in 2012 in zijn geheel voorzien.

7. Debiteuren

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
Debiteuren	174.191	148.425
Af: Voorziening dubieuze debiteuren	<u>(52.560)</u>	<u>(56.638)</u>
Stand per 31 december	<u>121.631</u>	<u>91.787</u>

Onder de debiteuren zijn geen vorderingen opgenomen met een resterende looptijd langer dan een jaar (2013: € 0). In het debiteurensaldo per 31 december 2014 wordt € 52.560 als dubieus aangemerkt (2013: € 56.638).

8. Belastingen en premies sociale verzekeringen

Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
Omzetbelasting	35.153	428.184
Vennootschapsbelasting	<u>30.614</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u>65.767</u>	<u>428.184</u>

9. Overige vorderingen

De overige vorderingen en overlopende activa zijn als volgt te specificeren:

	2014	2013
	€	€
Te ontvangen rente vierde kwartaal boekjaar	130.369	120.556
Nog te factureren overige domeinaammutaties vierde kwartaal	18.505	40.519
Nog te factureren overige mutaties New Business	23.882	0
Vooruitbetaalde licenties en onderhoudskosten	276.346	297.000
Vooruitbetaalde Security kosten	46.343	0
Vooruitbetaalde contributies	55.000	0
Verstrekte lening aan SIDN fonds	51.958	0
Verstrekte lening aan Stichting ENUM Nederland	47.756	47.030
Rekening courant met Stichting ENUM Nederland	743	726
Voorziening lening aan Stichting ENUM Nederland	(48.499)	(47.756)
Overige vooruitbetaalde bedragen	166.364	263.139
Stand per 31 december	768.767	721.214

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

Aan Stichting ENUM Nederland is per 1 september 2006 een geldlening verstrekt. SIDN ontvangt jaarlijks een rente, welke gelijk is aan de 12-maands Euribor + 1%. De rente wordt eerst in rekening courant met SIDN bijgeschreven. De lening is tot 2012 niet opeisbaar door SIDN. Aangezien de kans klein tot nihil is dat Stichting ENUM Nederland de lening aan SIDN kan terugbetalen is ultimo 2010 een voorziening voor oninbaarheid getroffen voor het bedrag van de lening en het bedrag aan rekening courant met SIDN. Ultimo 2014 bedraagt deze voorziening € 48.499 (2013: € 47.756).

Aan het SIDN fonds is per 1 september 2014 een geldlening verstrekt in de vorm van een rekening courant om het SIDN fonds in staat te stellen de operationele kosten van het SIDN fonds te kunnen betalen. SIDN ontvangt jaarlijks een rente, welk gelijk is aan de 12-maands Euribor +1%. De rente wordt eerst in rekening courant met SIDN bijgeschreven. De geldlening zal begin 2015 worden terugbetaald aan SIDN.

10. Liquide middelen

De liquide middelen zijn als volgt samengesteld:

	2014	2013
	€	€
Kasgeld	426	432
Banktegoeden	23.518.427	19.016.547
Stand per 31 december	23.518.853	19.016.979

Vanuit het oogpunt van risicospreiding zijn de liquide middelen verspreid over een drietal banken. Onder de liquide middelen zijn spaarrekeningen begrepen ad € 22.847.986. Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar, met uitzondering van een bedrag van € 7.796.939, hetgeen opeisbaar is na een wachttijd van 31 dagen.

11. Eigen vermogen

Het verloop van het eigen vermogen kan als volgt worden gespecificeerd:

	Algemene reserve	Resultaat boekjaar	Eigen vermogen
	€		€
Stand per 1 januari 2014	24.847.979	2.580.445	27.428.424
Bestemming resultaat voorgaand boekjaar	2.580.445	(2.580.445)	0
Resultaat huidig boekjaar	0	387.564	387.564
Stand per 31 december 2014	27.428.424	387.564	27.815.988

12. Belastingen en premies sociale verzekeringen

Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2014	2013
	€	€
Vennootschapsbelasting	0	11.671
Loonheffing en premies sociale verzekeringen	235.689	199.034
Pensioenen	79.006	0
Stand per 31 december	314.695	210.705

13. Overige schulden

Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2014	2013
	€	€
Reservering vakantiegeld	202.737	192.433
Reservering vakantiedagen	169.453	183.981
Personele verplichtingen	205.709	109.920
Contributies	300.107	60.000
Accountantscontrole jaarrekening	16.250	17.050
Ingehuurd personeel	0	6.455
Research & Development	83.250	0
Overige vooruit ontvangen bedragen	24.862	30.519
Verstrekke kortingen	1.064.070	926.172
Vooruit ontvangen jaar- en kwartaalabbonnementen	3.495.827	0
Overige schulden en overlopende passiva	157.983	58.830
Stand per 31 december	5.720.248	1.585.360

De kortlopende schulden hebben alle een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

14. Toelichting bij het kasstroomoverzicht

Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor in 2014 geldmiddelen zijn opgeofferd.

15. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De volgende verplichtingen zijn niet in de balans opgenomen:

Te betalen (€):	Binnen een 1 jaar	Tussen 1 jaar en 5 jaar	Meer dan 5 jaar
Huurverplichtingen voor serverruimten	216.000	0	0
Leaseverplichtingen vervoersmiddelen en multifunctionele kopieermachines	107.808	175.065	0
Overige verplichtingen inzake onderhoud gebouw en facilitaire voorzieningen	14.096	14.096	0
Overige verplichtingen inzake mobiele telefonie	53.772	53.772	0
Overige verplichtingen inzake ICT onderhoud en diensten	87.944	73.993	0
Overige verplichtingen inzake uitbesteding van kantoorautomatisering en DBA	430.452	83.484	0
Overige verplichtingen inzake R&D overeenkomsten	618.750	497.000	0

Gedurende het verslagjaar zijn voor leasebetalingen een bedrag van € 145.156 in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Bankgaranties

SIDN heeft ultimo 2014 geen bankgaranties verstrekt.

Verstrekking aan SIDN fonds

SIDN is voornemens om in 2015 een bedrag van € 1.500.000 te verstrekken aan het SIDN fonds.

Toelichting op de winst- en verliesrekening

16. Netto-omzet

De netto-omzet is geheel gerealiseerd in Nederland en kan als volgt worden gespecificeerd:

	2014	2013
	€	€
Registrar bijdragen	1.279.967	1.351.308
Opbrengsten domeinnamen (abonnementsbijdragen)	20.203.405	19.189.510
Opbrengsten mutaties	193.348	194.476
Betalingskortingen	(922.713)	(885.402)
Korting DNSSEC	(575.201)	(453.451)
Kortingsregeling	(748.780)	(672.363)
Overige opbrengsten	164.542	38.000
	19.594.568	18.762.078

De netto-omzet 2014 is ten opzichte van 2013 met 4,4% gestegen (2013: -2,0%).

17. Lonen en salarissen

Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2014	2013
	€	€
Lonen en salarissen	4.503.520	4.181.844
Kosten tijdelijk personeel	499.692	982.566
Overige personeelskosten	858.919	863.602
	5.862.131	6.028.012

18. Overige bedrijfskosten

Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2014	2013
	€	€
Systeemkosten	1.620.762	1.651.951
Kosten verbindingen	134.829	133.727
Huisvestingskosten	525.523	455.757
Kantoorkosten	347.404	270.169
Bestuurskosten	121.480	134.863
Institutionele kosten	572.550	531.876
Advieskosten projecten	1.106.030	1.373.446
Overige advieskosten	606.233	544.734
Marketing- en communicatiekosten	1.360.352	1.215.712
Verstreking aan het SIDN fonds	3.500.000	0
(Reis-)kosten internationale samenwerking	253.052	276.529
Verzekeringskosten	83.239	72.854
Kosten dubieuze debiteuren	1.096	16.775
Overige kosten	900	5.106
	10.233.450	6.683.499

Eind 2014 is een bedrag van € 3.500.000 verstrekt aan het SIDN fonds. Het SIDN fonds zal de verkregen middelen aanwenden voor projecten conform de geformuleerde doelstelling van het SIDN fonds.

19. Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

De belasting over het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening ten bedrage van € 238.530 kan als volgt worden toegelicht:

	2014	2013
	€	€
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen	626.094	3.432.633
Latente vennootschapsbelasting	787.500	0
Acute vennootschapsbelasting huidig boekjaar	(1.026.030)	(852.188)
Vennootschapsbelasting voorgaande boekjaren	0	0
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	(238.530)	(852.188)
Effectief belastingtarief	38,1%	24,8%
Toepasselijk belastingtarief	25,0%	25,0%

Het effectieve belastingtarief wijkt af van het toepasselijke belastingtarief als gevolg van de latente belastingvordering, die tegen 90% is gewaardeerd.

20. Overige informatie

Aantal werknemers en Full-time equivalents

	2014	2013
Aantal werknemers ultimo boekjaar	85	82
Gemiddeld aantal Full-time equivalents (fte's) gedurende boekjaar	77	72

Hiervan zijn geen werknemers werkzaam in het buitenland (2013: nihil).

Bezoldiging bestuurders en commissarissen

	2014	2013
	€	€
Bezoldiging raad van toezicht	95.000	108.000
Bezoldiging bestuurder	222.000	232.000
	317.000	340.000

De bezoldiging van de raad van toezicht omvat conform statutaire bepalingen betaalde beloningen, zoals jaarlijkse vergoedingen en (onkosten)vergoedingen.

In de periodiek betaalde beloningen 2014 is een totaalbedrag van € 5.033 opgenomen voor de in 2014 over de beloning 2013 af te dragen crisisheffing. Deze heffing komt volledig ten laste van de stichting.

De bezoldiging van de bestuurder omvat conform arbeidsovereenkomst periodiek betaalde beloningen, zoals salarissen, vakantiegeld, sociale lasten, bonusbetalingen, toegekende pensioenrechten en (onkosten)vergoedingen. Tevens is een leaseauto ter beschikking gesteld.

Deze jaarrekening is vastgesteld door de directie en Raad van Toezicht van Stichting Internet Domeinregistratie Nederland.

Frankfurt, d.d. 29 maart 2015

.....
R.A. Meijer, directeur

Leden Raad van Toezicht:

.....
P. Schnabel

.....
S. Hania

.....
C.A.M. Neggers

.....
P.C. van Schelven

.....
W.P. van Waveren

Overige gegevens

Statutaire regeling winstbestemming

Artikel 3, lid 1 van de statuten luidt als volgt:

Het vermogen van de stichting wordt gevormd door alle ontvangen bijdragen, subsidies, giften, legaten, erfstellingen alsmede andere baten.

Voorstel winstbestemming

De directie heeft voorgesteld om de winst over 2014 van € 387.564 toe te voegen aan de algemene reserve.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Internet Domeinregistratie Nederland

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2014 van Stichting Internet Domeinregistratie Nederland te Arnhem gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de winst-en-verliesrekening over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Internet Domeinregistratie Nederland per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amsterdam, 2 april 2015

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door

A. Th. van den Berg RA